

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка в туризмі та готельно-ресторанній справі

Освітньо-професійна програма «Туризмознавство»

Спеціальність 242 «Туризм»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні
кафедри
Протокол № 1 від 30.08. 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Економіка в туризмі та готельно-ресторанній справі
Освітньо-професійна програма	Туризмознавство
Спеціалізація	–
Спеціальність	242 «Туризм»
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/d1c5ec8024b7fcb91cce
2. Опис навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Економіка в туризмі та готельно-ресторанній справі» є вибірковою дисципліною. В курсі представлено теоретичні та методологічні основи формування та використання ресурсного потенціалу підприємств туризму та готельно-ресторанного сервісу, здійснення аналізу та прогнозування результативності та ефективності їх діяльності, а також нормативно-законодавча база, яка регламентує діяльність підприємств туризму та готельно-ресторанного сервісу.</p>	
<p>Мета курсу: формування у студентів теоретичних знань з особливостей економічних відносин та економічного механізму функціонування підприємства туризм, сучасного економічного мислення, розуміння комплексу проблем господарювання в туризмі, а також набуття вмінь і навичок економічної діяльності</p> <p>Цілі курсу: набуття студентами знань з питань: розробки базових стратегій розвитку діяльності туристичних підприємств, формування ресурсного потенціалу туристичних підприємств і пошуків шляхів підвищення ефективності його використання, обґрунтування планів реалізації туристичного продукту, формування доходу та прибутку туристичного підприємства, ведення інвестиційної діяльності та бізнес-планування на туристичних підприємствах.</p> <p>Завданнями даного курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з основними тенденціями розвитку туристичного бізнесу; - виділення особливостей елементів ресурсного потенціалу туристичних підприємств; - опанування спеціальних методів аналізу та планування основних і оборотних фондів підприємств туристичного бізнесу. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її економічної підсистеми; • основні поняття економіки туристичних підприємств; • економічний механізм функціонування підприємств туризму в умовах ринкової економіки; • систему взаємозв'язків результатів господарської діяльності підприємств туризму; • аналізувати виробничу діяльність та зовнішнє середовище функціонуючого туристичного підприємства, 	

- сутність та наслідки мікроекономічних процесів, поведінки окремих господарюючих суб'єктів, їх інноваційної спрямованості;
- працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу;
- управляти ресурсним потенціалом туристичного підприємства;
- управляти обсягами діяльності туристичного підприємства;
- управляти фінансовими результатами туристичного підприємства;
- планувати потреби в трудових ресурсах на туристичних підприємствах
- розробляти та обґрунтовувати ефективну інвестиційну діяльність туристичного підприємства.

Компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК4. Здатність організувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

Програмні результати навчання:

РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

РН9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

РН 28. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

3. Структура курсу

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Результати навчання	Завдання
Тема 1. Планування діяльності підприємств туризму та господарств готельно-ресторанного бізнесу	Знати суть та принципи прогнозування. Типи прогнозування та їх характеристика. Методи прогнозування. Основи, принципи та методи планування. Види планів, їх структура та порядок розробки. Класифікація планів реалізації туристичних послуг (турпродукту) . Методи планування продажу туристичного продукту й окремих послуг	Питання, тести, самостійна практична робота

Тема 2. Організація бізнес-планування та специфіка його реалізації на підприємствах туристичного бізнесу	Знати сутність бізнес-планування та призначення бізнес-плану. Специфіка реалізації бізнес-плану в туристичних фірмах. Загальні вимоги до написання та оформлення бізнес-плану.	Питання, тести, самостійна практична робота
Тема 3. Структура бізнес-плану стратегічного розвитку підприємства туризму	Знати структуру бізнес-плану. Зміст його розділів	Питання, тести, самостійна практична робота
Тема 4. Інвестиційна політика підприємства туризму	Знати суть поняття інвестиційних ресурсів, їх види і класифікація. Поняття інвестиційного циклу, його складові елементи. Поняття, види і стадії інвестиційних проектів. Особливості вітчизняного інвестиційного проектування. Методи і способи оцінки ефективності інвестиційних проектів	Питання, тести, самостійна практична робота
Тема 5. Управління інвестиційною діяльністю та бізнес-планування на підприємствах туристичної сфери	Знати суть поняття ризику при здійсненні інвестиційної діяльності підприємства. Методи оцінки ризикованості інвестиційних проектів, їх переваги та недоліки. Напрямки підвищення ефективності використання інвестиційних ресурсів підприємством	Питання, тести, самостійна практична робота
Тема 6. Бренд як елемент вартісно-орієнтованого управління підприємством	Поняття бренду та його життєвий цикл. Алгоритм створення і просування бренду. Технології державного брендінгу. ТОП - 10 найпростіших способів придумати назву компанії (бренду)	Питання, тести, самостійна практична робота
Тема 7. Економічні основи функціонування підприємств туризму на ринку туристичних послуг.	Планування діяльності підприємств туризму та обсягу реалізації туристичного продукту Методи планування продажу туристичного продукту Місткість ринку та методи її визначення	Питання, тести, самостійна практична робота
Тема 8. Управління прибутками та рентабельністю на підприємствах туристичної сфери	Знати економічну природу і функції прибутку підприємств. Джерела утворення прибутку в підприємствах туризму, їх види. Порядок розрахунку, розподілу і використання прибутку підприємства туризму. Рентабельність	Питання, тести, самостійна практична робота

	підприємств та показники, що її характеризують	
Тема 9. Управління ризиком у підприємницькій діяльності та шляхи запобігання банкрутству туристичних підприємств	Знати суть та основні види господарського ризику в діяльності підприємств туризму. Класифікація підприємницьких ризиків. Форми внутрішнього та зовнішнього страхування господарського ризику та оцінка їх ефективності. Суть і головні причини банкрутства підприємств туризму, форми його регулювання. Санація підприємства та умови її проведення	Питання, тести, самостійна практична робота

4. Система оцінювання курсу

Лекції	0
Практичні заняття	50
Самостійна робота студентів	20
Семестрова контрольна робота	10
Тестовий контроль	20
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи												Підсумковий тестовий контроль (залік)	Сума
Поточний контроль									СРС		Семестрова контрольна робота		
Практ. 1	Практ. 2	Практ. 3	Практ. 4	Практ. 5	Практ. 6	Практ. 7	Практ. 8	Практ. 9	СРС 1	СРС 2			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	10	10		
Max= 50									Max= 20		Max= 10	20	100

6. Ресурсне забезпечення

1. Економіка туризму : підручник ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 167 с.
2. Грибова Д.В. Розвиток туристичного бізнесу в Україні: теорія, методологія, практика: монографія Мелітополь. Люкс., 2020. 384с.
3. Дехтяр Н. А. Світовий ринок туристичних послуг і пріоритети розвитку туризму в Україні : монографія. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. 470 с.
4. Панченко Ю.В., Лугінін О.Є., Фомішин С.В. Менеджмент внутрішнього і міжнародного туризму: посібник. Херсон, 2019. 342 с.
5. Мальська М.П.,Бордун О.Ю. Організація та планування діяльності туристичних підприємств:підручн.Київ: центр навчальн. літер., 2019. 248 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	туризмознавства і краєзнавства, м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 201 Б. Кабінет – 309. https://ktk.pnu.edu.ua/
Викладачі	к.п.н., доц. Гуменюк Г.М.
Контактна інформація викладачів	halina.gumeniyk@pnu.edu.ua
8. Політика курсу	
Академічна доброчесність	Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Стефаника» і опубліковано їх на сайті. Викладеними в цих документах принципами (відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, безпеки і добробуту, законності) та правилами поведінки студентів і працівників університету, які базують на відповідних законах, й керується кафедра у своїй діяльності. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри», більшість вступних іспитів проводиться за комп'ютерно-тестовими технологіями, а іспит за допомогою онлайн-трансляції можна переглядати у реальному часі. Діяльність кафедри, ректорату з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України.
Пропуски занять	Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Всі завдання здаються у встановлений термін, за винятком поважної причини у студента
Невідповідна поведінка під час заняття	Вирішується згідно чинного законодавства України, Статуту університету
Додаткові бали	Виставляються під час практичних занять за оригінальні відповіді студентів з заявленої теми
Неформальна освіта	Зараховуються до загальної суми балів результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, EdEra, які відповідають програмі навчальної дисципліни (в обсязі не більше 30% від загальної суми балів)

Гуменюк Г.М., доцентка кафедри туризмознавства і краєзнавства